

Naturvärdesinventering

Fjätersvålen, 2022

Uppdrag: Fjätervålen kompletterande NV1 dp
Uppdragsnummer: 30036332-003
Kund: Serneke Fastighetsstyrning AB
Datum: 2022-10-07 rev 2023-11-21
Upprättad av: Kirsi Jokinen
Granskad av: Stefan Grundström
Revideras av: Karolina Nittérus, Emma Campbell

Innehållsförteckning

1.	Inledning	5
1.1	Bakgrund och syfte	5
1.2	Definitioner	6
2.	Metod.....	8
2.1	Metodbeskrivning	8
2.2	Metodval	8
2.3	Tidpunkt och ansvarig personal	8
2.4	Informationskällor	9
2.5	GIS och fältdatafångst.....	9
2.6	Osäkerheter	9
3.	Resultat	10
3.1	Inventeringsområdet och det omgivande landskapet.....	10
3.2	Kända naturintressen	12
3.3	Naturvärdesobjekt	14
3.4	Värdeelement	15
3.5	Natura 2000-naturtyper	16
3.6	Naturvårdsarter.....	17
3.6.1	Rödlistade arter	17
3.6.2	Skyddade arter	18
3.6.3	Signalarter	19
3.6.4	Typiska arter.....	19
4.	Rekommendationer	20
5.	Referenser.....	21
5.1	Webbsidor	21
5.2	Litteratur	21
Bilaga 1	Objektskatalog	22
Bilaga 2	Värdeelement	50
Bilaga 3	Naturvårdsarter.....	51

1. Inledning

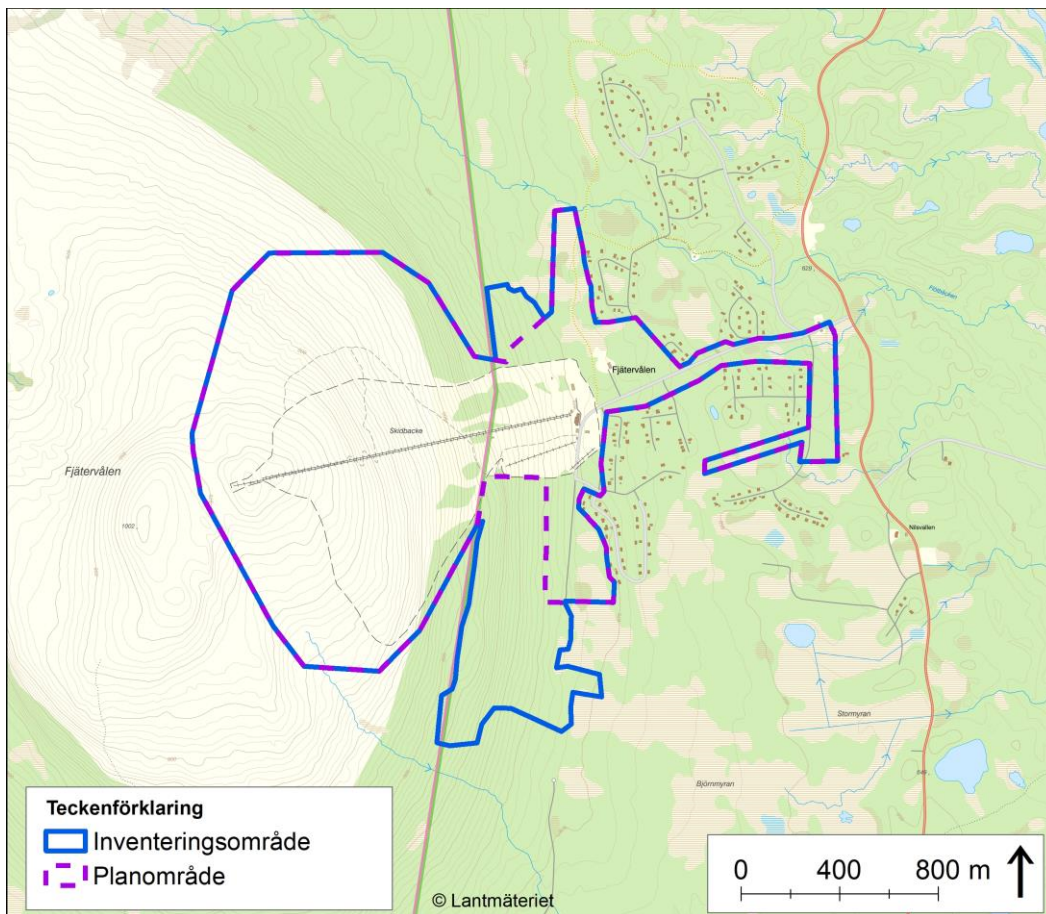
1.1 Bakgrund och syfte

Fjätervålen AB har fått planbesked av Älvdalens kommun för att detaljplanera ett område centralt i Fjätervålen. Företaget planerar att utöka kapaciteten i befintlig skidanläggning genom att på kort sikt komplettera befintlig släplift med en stollift upp till en toppstuga, anlägga ett område med skidbackar anpassade för nybörjare och familjer med mindre barn samt bygga ut hotellverksamheten och stugbyn. På längre sikt finns önskemål om att skapa nya nerfarter och liftar i fler väderstreck samt bygga transportliftrar inom stugbyn.

En naturvärdesinventering behövs som underlag för den miljöbedömning för detaljplan i Fjätervålen som Sweco arbetar med. Sweco har utfört två naturvärdesinventeringar i Fjätervålen åren 2019 och 2021, men eftersom planområdet har utökats behövs naturvärdesinventeringen kompletteras.

Naturvärdesinventeringen omfattar det föreslagna planområdet. Två nyckelbiotoper ligger delvis inom planområdet. För att kunna bedöma i vilken grad nyckelbiotoperna påverkas av den planerade exploateringen inventeras hela nyckelbiotoperna. Sammanlagt är inventeringsområdet 265 ha stort (Figur 1). Av detta område ingick 111 ha i de tidigare inventeringarna som genomfördes 2019 och 2021.

Syftet med en naturvärdesinventering är att på ett standardiserat sätt identifiera, avgränsa, beskriva och klassificera de delar av inventeringsområdet som är av betydelse för biologisk mångfald.

Figur 1. Inventeringsområdet ligger i Fjätervålen ca 16 kilometer nordöst om Idre i Älvdalens kommun.

1.2 Definitioner

För att bedöma ett områdes potential för att innehåva biologisk mångfald används ett begrepp kallat naturvårdsarter. Naturvårdsarter utgör arter som kan vara mer eller mindre allmänna, men som indikerar att ett område har ett förhöjt naturvärde, samt arter som i sig själva är av särskild betydelse för den biologiska mångfalden, se faktaruta nedan. Nyckelarter ingår inte bland naturvårdsarter enligt svensk standard, SS 199000:2014. Nyckelarter är arter vars förekomst på ett avgörande sätt påverkar förutsättningarna för den biologiska mångfalden och de bidrar i stället till objektets biotopvärde.

Definitioner naturvårdsarter

Skyddade och fridlysta arter

Fridlysning är till för att skydda den biologiska mångfalden genom att bevara arter och deras livsmiljöer. Det finns olika grader av fridlysning och bestämmelser kring detta och vilka arter som berörs regleras i Artskyddsförordningen (2007:845). Dessa arter markeras med "§" i detta dokument. Paragrafer som är relevanta för arter noterade i denna naturvärdesinventering förklaras i slutet av Bilaga 2.

Rödlistade och hotade arter

En nationell rödlista är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett landets gränser. Listan uppdateras vart femte år av ArtDatabanken, och nu senast år 2020. Följande kategorier är med på rödlistan: Akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU) och nära hotad (NT). Klassas en art till någon av kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) och sårbar (VU) anses dessa vara *hotade*.

Signalarter

Olika typer av signalarter används för att indikera olika typer av skyddsvärda naturmiljöer. Signalarter finns framtagna för värdefulla miljöer av bland annat Skogsstyrelsens för nyckelbiotopsinventeringen, Jordbruksverkets för ängs- och betesmarksinventering samt Trafikverket för översiktliga inventeringar av artrika vägkanter. Arterna är något vanligare men indikerar att det finns förhöjda naturvärden i ett område och att mer sällsynta arter kan återfinnas i samma miljö vid närmare eftersökningar. Dessa arter markeras med "S" i detta dokument.

Typiska arter

Typiska arter är arter som visar på gynnsam bevarandestatus i ett Natura 2000-naturtypen. Olika arter anses vara typiska för olika typer av naturmiljöer. Dessa arter samt deras typiska miljöer definieras enligt EU:s art- och habitatdirektiv (92/43/EEG). Dessa arter markeras med "T" i detta dokument.

2. Metod

2.1 Metodbeskrivning

Inventeringen har genomförts enligt Svensk Standard SS 19900:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning med tillhörande Teknisk rapport (SIS-TR 199001:2014).

2.2 Metodval

Naturvärdesinventeringen utfärdades på *fältnivå*. När det gäller noggrannheten har ambitionsnivån *medel* valts. Det innebär att naturvärdesobjekt som är minst 0,1 ha stora och linjeformade objekt som är minst 50 m långa och 0,5 m breda har eftersökts. Inventeringen har vidare genomförts med tilläggen *detaljerad redovisning av artförekomst, kartering av Natura 2000-naturtyp och värdeelement* (grov död ved, naturvärdesträd).

Natura 2000 -naturtyper avgränsades och uppfyllnad av naturlighetskriterier bedömdes med stöd av Instruktion för Habitatinventering i NILS och MOTH (Gardfjell & Hagner 2019).

Värdeelement som inventerades inkluderar småvatten, grov död ved och värdefulla träd. I värdefulla träd inräknades träd som är betydligt grövre än övriga träd i omgivningarna, hålträd och träd som är be vuxna med en naturvårdsart. I vissa naturvärdesobjekt förekommer rikligt med naturvärdesträd och grov död ved. I dessa fall har samtliga värdeelement inte kunnat kartläggas utan förekomsten av värdeelement i redovisas i objektsbeskrivningen.

Flera naturvärdesobjekt fortsätter utanför inventeringsområdet. Endast den delen av naturvärdesobjekten som ligger inom inventeringsområdet har inventerats och naturvärdesbedömts.

2.3 Tidpunkt och ansvarig personal

För förstudien, fältstudien och bedömningarna ansvarar Kirsi Jokinen. Naturvärdesinventeringar som genomfördes 2019 och 2021 användes som underlag. För naturvärdesinventeringen 2019 ansvarade Daniel Tooke. Naturvärdesinventeringen 2021 genomfördes av Kirsi Jokinen.

Fältinventeringen utfördes 7-10 juni 2022- Ansvarig för interngranskning av rapporten hos Sweco är Stefan Grundström.

I november 2023 gjordes en revidering av kap 3.5, kap 4 och objektsbeskrivning 7 med anledning av ett kompletterande fältbesök och länsstyrelsens yttrande i samrådsskedet av detaljplanen (Länsstyrelsen i Dalarnas län, 2023. Ärendenummer 402-3118-2023). Revideringen gjordes av Karolina Nittérus, senior naturmiljökonsult och Emma Campbell, uppdragsledare MKB för detaljplan och tillståndsprövning, Sweco.

2.4 Informationskällor

Bedömningarna grundar sig på slutsatser från fältbesök och annan tillgänglig kunskap om området. Kunskap om området har inhämtats från Länsstyrelsen i Dalarnas län, Artportalen, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. I Artportalen söktes observationer av naturvårdsarter i inventeringsområdet under de senaste 15 åren. Skyddsklassade artfynd begärdes ut från ArtDatabanken. Information om artfynd hämtades även från länsstyrelsens databas över naturvårdsarter i Dalarna.

De tidigare naturvärdesinventeringarna används som underlag.

2.5 GIS och fältdatafangst

Information samlades in i fält med hjälp av en Apple iPad. Noggrannheten för positionering med denna utrustning är +/- 5 meter. Naturvärdesobjekt identifierades i fält och registrerades i ArcGIS Online (AGOL). Information om objektet, bedömningar, naturvårdsarter med mera noterades.

I samband med fältinventeringen togs även fotografier för respektive objekt. En geodatabas med naturvärdesobjekt upprättades. Till geodatabasen finns även tillhörande metadatablad med bland annat beskrivningar av attributdata. Koordinatsystemet som använts är SWEREF 99 TM.

2.6 Osäkerheter

I genomsökta databaser till exempel Artdatabankens Artportal finns bara de fynd som har rapporterats in. Avsaknad av artfynd betyder därför inte att en art inte finns i det aktuella området, utan endast att ingen har rapporterat in den.

3. Resultat

3.1 Inventeringsområdet och det omgivande landskapet

Inventeringsområdet omfattar den östra sluttningen av fjället Fjätervålen samt småkuperade områden runt skidanläggningen öster om fjället. De dominerade naturtyperna är skog och träd samt fjäll. Mellan skogsbestånden finns mindre ytor av naturtypen myr. Längs Fjätervålsvägen och andra vägar finns bebyggelse främst i form av fritidshus. Naturen inom inventeringsområdet är således väldigt varierande.

Den dominerande jordarten i inventeringsområdet är morän. Torv förekommer i våtmarksområden och högt upp på fjället förekommer berg med inslag av morän. I östra delen av inventeringsområdet finns moränbacklandskap. Berggrunden utgörs av kvartsarenit på fjällsluttningen och av sandsten i resten av området.

Uppe vid krönet av fjälltoppen är landskapet kargt och relativt jämnt sluttande. Här dominerar kråkbär i fältskiktet och fönsterlav i bottenkiktet, medan kartlav täcker de rikligt förekommande stenarna och blocken. Något längre ner på fjällsluttningen, där lutningen ökar, blir även landskapet mer varierande och mosaikartat, med fler rösen, höjder och sänkor. Här tillkommer de första sporadiska buskarna och mindre träden. Buskarna är mestadels ett fåtal spridda enar, medan träden är små björkar och någon enstaka liten gran. Fältskiktet blir mer varierande här jämfört med högre upp på fjället, med dvärgbjörk, odon och lingon som börjar samsas med kråkbären. I fuktigare svackor börjar även vitmossa och stjärnmossa etablera sig, tillsammans med vissa starrarter. En lift och flera skidbackar finns på den öppna fjällheden. (Figur 2)

Figur 2. Öppen fjällhed med skidbackar i västra delen av inventeringsområdet.

Nedanför den öppna fjällheden växer först fjällbjörkskog och längre ner grandominerad skog (Figur 3).

Träden är gamla, men av varierande storlek, och många är täckta av hängglavar. Marken är fortfarande starkt

sluttande och ställvis fuktig. Fältskiktet domineras av fräken, bottenskiktet av mossor, och fallen död ved ligger strödd lite här och var.

Mellan skogsdungarna finns öppna områden med skidbackar. Vegetationen domineras ställvis av ris, ställvis av gräs. Körspår förekommer. Här och var finns buskvegetation med lågvuxna björkar, vide och gransly. Intill skidliften står några uppvuxna träd, främst björkar.

Figur 3. Skog på fjällsluttningen.

I södra delen av inventeringsområdet breder en grannaturskog ut sig ända ner till inventeringsområdets sydligaste del. Lutningen avtar något, men området sluttar fortfarande påtagligt. Marken är ställvis fuktig. Träden här liknar de högre upp i backen, med mycket gamla granar täckta av olika lavar. Mycket död ved finns även här, ofta täckt av vedsvampar. Bäcker, småvatten och fuktsänkor finns utspridda i hela skogspartiet. Längs detta skogspartiets nordöstra del löper en skogsväg och på andra sidan vägen finns en kantzon med tydliga spår av röjningsarbete. Denna kantzon sluttar fortfarande, men ger sedan vika i ett plant myrmarksområde. Detta område är en för regionen typisk mosse med dominans av rostvitmossa och glest ställda smala tallar.

I norra delen av inventeringsområdet breder också ett skogsparti ut sig. Även här är skogen grandominerad, men fältskiktet domineras av kråkbär, lingon, blåbär, ljung och odon. Det finns också ett inslag av fuktigare partier med mycket mossor i bottenskiktet. Ner åt öst sluttar sedan denna något torrare skog ner i en fuktig gransumpskog på gränsen till ett nytt myrmarksområde. Denna myrmark liknar den södra till stor del, men bryts av ett anlagt skidspår som löper utmed myren ända till inventeringsområdets nordligaste spets. Insprängt i denna myrmark finns även ännu ett parti av gransumpskog, beläget runt en bäck.

I objektets centrala till östliga del ligger skidortens centrala anläggningar, med områden av torrare tallskog insprängt mellan vägar och byggnader. Skogen i östra delen av inventeringsområdet är i huvudsak en medelålders tallskog som används för skogsbruk (Figur 4). Förutom tall växer även björk och gran i trädskiktet. Skogen är gallrad och relativt gles. Ställvis förekommer även yngre och tätare skog. I buskskiktet förekommer sparsamt med en. Fältskiktet domineras av kråkbär, lingon, ljung och blåbär. Andra vanligt förekommande arter är vårfryle, skogsstjärna och gullris. Vegetationen är ganska artfattig. I bottenskiktet gulvit och grå renlav, fönsterlav, väggmossa, björnmossor, kvastmossor och islandslav. Flera skid- och skoterspår korsar området. Runt dessa spår är skogen öppen och vegetationen är gräsdominerad med inslag av trädplantor och mjölke. I sydöstra delen av inventeringsområdet finns även ett par fuktsänkor där bottenskiktet domineras av vitmossor. Här växer viden i buskskiktet och i fältskiktet påträffas bland annat humleblomster, blodrot, skogsnäva, brudborste, smörblomma, tuvull, odon och stenbär. Gamla och grova träd saknas helt i den östra delen av inventeringsområdet. Nästan ingen död ved, förutom avverkningsavfall, förekommer. Tämligen allmänt med block ligger på marken.

I östra delen av inventeringsområdet finns några mindre myrar (Figur 4). Myrarna är huvudsakligen artfattiga och igenväxande med ung tall, gran samt björk. Vegetationen i fältskiktet domineras av starr, tuvull och gräs.

Även dvärgbjörk är vanligt förekommande. Exempel på vanligt förekommande örter är hjortron, rosling och tranbär.

Spillning av älg observerades vid fältbesöket.

Väster och nordväst om inventeringsområdet fortsätter det öppna fjälllandskapet. I övrigt omges inventeringsområdet av ett skogsdominerat landskap med ett inslag av öppna myrar.

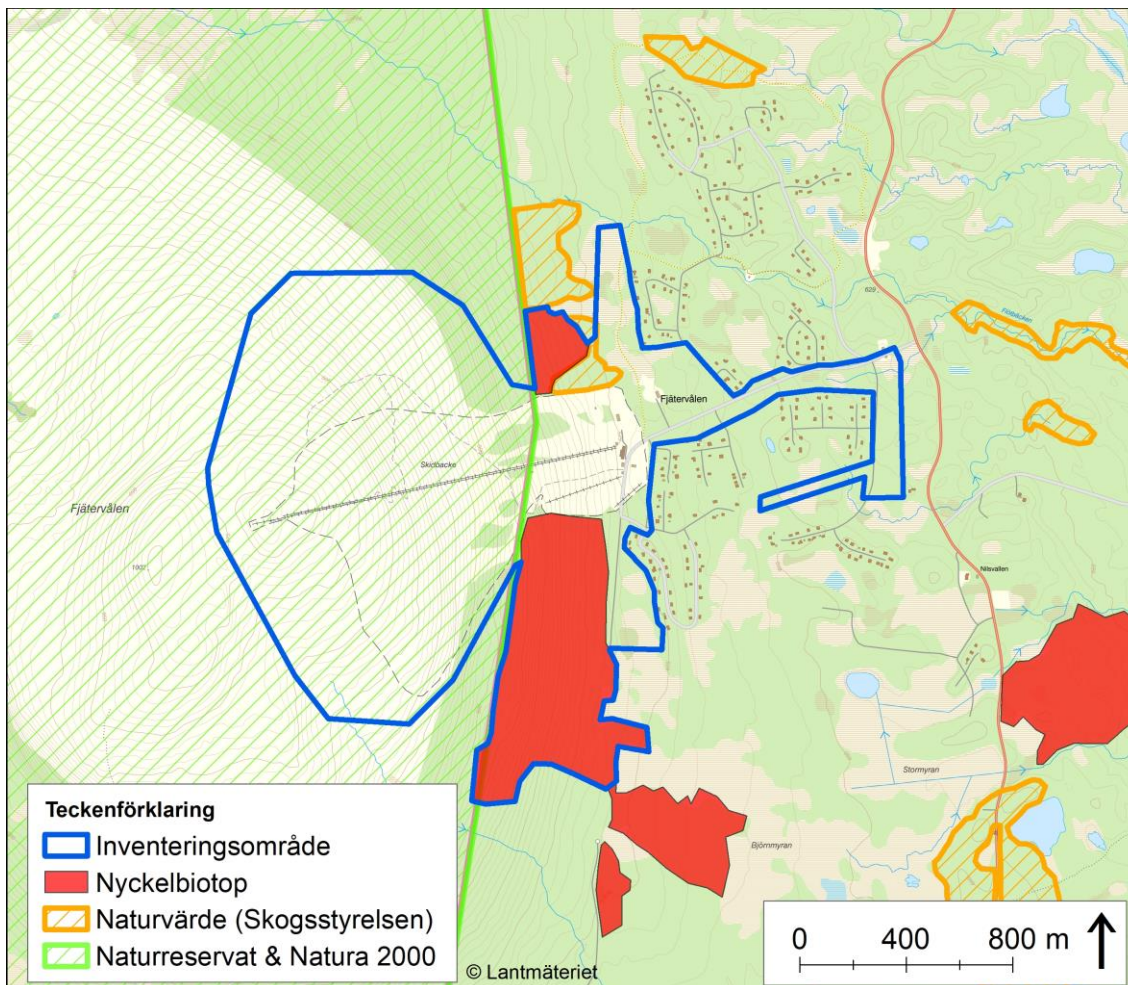
Figur 4. Till vänster: I östra delen av inventeringsområdet är skogen påverkad av skogsbruk. Till höger: Flera mindre, artfattiga, myrar finns inom inventeringsområdet.

3.2 Kända naturintressen

Inventeringsområdets västra del ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område (Figur 5). Naturreservatet är stort och omfattar både fjällhedar, gammal skog samt vidsträckta områden med myrmark. I naturreservatet förekommer flera rödlistade arter. Området har även pekats ut som ett riksintresse för naturvården.

I övrigt så har Skogsstyrelsen identifierat två nyckelbiotoper inom inventeringsområdet (Figur 5). Nyckelbiotopen i norra delen av inventeringsområdet beskrivs som en barnnaturskog med hög och jämn luftfuktighet samt ett stort inslag av senvuxna träd. Nyckelbiotopen i södra delen av inventeringsområdet utgörs också av barnnaturskog. I nyckelbiotopen förekommer rikligt med död ved och lågor.

Bredvid den norra nyckelbiotopen finns ett skogsområde som har pekats ut som ett objekt med naturvärde av Skogsstyrelsen (Figur 5). Även detta område anges utgöras av barnnaturskog.

Figur 5. Kända naturintressen i inventeringsområdet och det omgivande landskapet.

3.3 Naturvärdesobjekt

Totalt 20 naturvärdesobjekt har avgränsats inom inventeringsområdet. Objekten fördelar sig på de olika naturvärdesklasserna i enlighet med Tabell 1 nedan. Naturvärdesobjekten redovisas på karta i Figur 6 och beskrivs i detalj i objektkatalogen som utgör Bilaga 1. Av objektkatalogen framgår bland annat vilka naturvärdsarter som noterades, hur art- och biotopvärdena har bedömts och motiveras och det finns representativa foton från objekten.

Tabell 1. Resultatet av fältinventeringen. Antal identifierade naturvärdesobjekt inom inventeringsområdet.

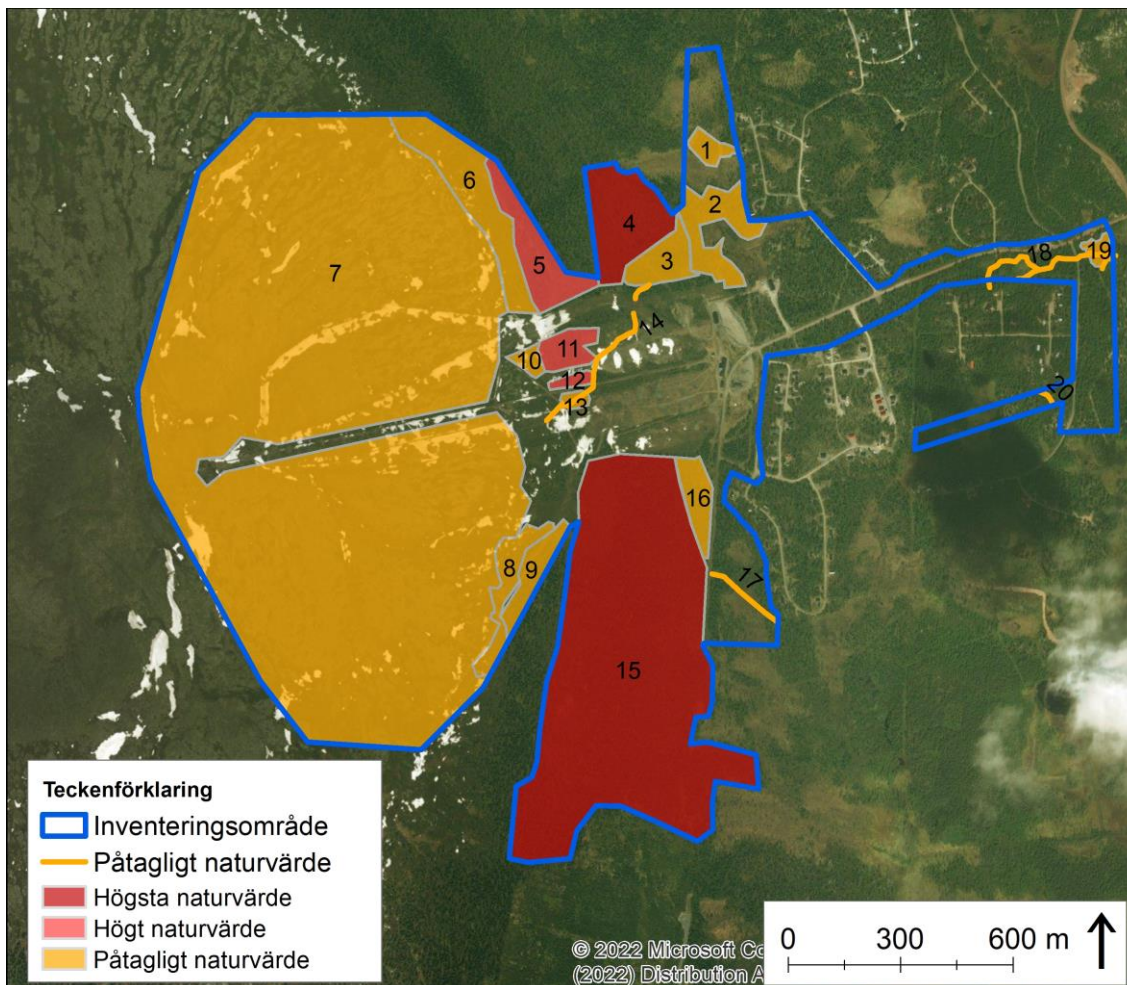
Naturvärdesklass	Antal naturvärdesobjekt
1 – Högsta naturvärde Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.	3
2 – Högt naturvärde Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.	2
3 – Påtagligt naturvärde Av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.	15

Den vanligaste naturtypen för naturvärdesobjekt är skog och träd (14 naturvärdesobjekt) följt av vattendrag (4 objekt). Ett naturvärdesobjekt utgörs av naturtypen myr och ett av fjäll.

De naturvärdesobjekt som bedömdes ha högsta naturvärde (naturvärdesklass 1) utgörs av barrnatturskog. Även de två naturvärdesobjekt som bedömdes ha högt naturvärde (naturvärdesklass 2) utgörs av gammal barrskog.

Skogen i östra delen av inventeringsområdet, i närheten av vägar och bebyggelse, är så påverkad av skogsbruk att den bedöms ha lågt naturvärde. De skogsdungar som har en variation i ålder och trädslag håller visst naturvärde. De delar av inventeringsområdet som har tagits i anspråk för skidanläggningen (förutom delar av den öppna fjällheden) bedöms inte nå upp till påtagligt naturvärde. I dessa områden har träd avverkat och marken bär spår av erosion. I skidbackarna finns några traddungar med yngre träd som bedöms hålla visst naturvärde.

En del av inventeringsområdet, som ingår i Stådjan-Nipfjällets naturreservat, bedömdes inte nå upp till påtagligt naturvärde. Detta beror på att området har exploaterats som skidbacke. De flesta myrar i inventeringsområdet bedöms ha visst naturvärde. Myrarna är små, artfattiga och igenväxande med unga träd. Myrarna har dessutom utsatts för negativ påverkan från korsande skoterleder.

Figur 6. Naturvärdesobjekt som avgränsades vid naturvärdesinventeringen.

3.4 Värdeelement

I inventeringsområdet noterades totalt 13 värdeelement. 10 värdeelement är naturvärdesträd, 2 småvatten och en förekomst av grov död ved.

Förutom de noterade värdeelementen förekommer ett stort antal värdefulla träd och förekomster av död ved i många naturvärdesobjekt. I de naturvärdesobjekt där förekomsten av värdeelement var riklig beskrivs dessa i objektsbeskrivningen.

Värdeelementen listas och redovisas med koordinater i Bilaga 2.

Figur 7. Exempel på värdeelement som noterades. Till vänster en grov sälg, till höger ett småvatten.

3.5 Natura 2000-naturtyper

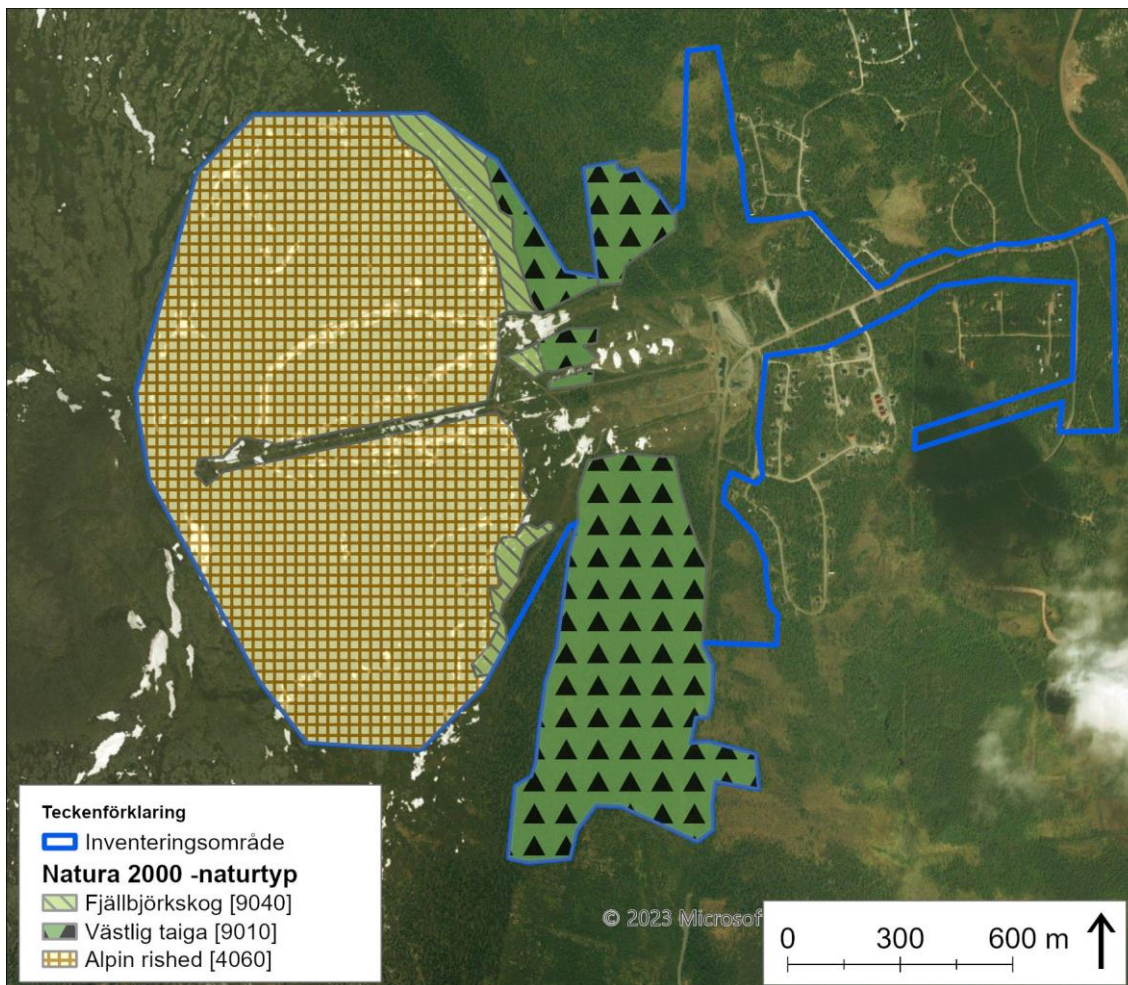
Tre Natura 2000-naturtyper förekommer inom inventeringsområdet (Figur 8). Två av dessa naturtyper, västlig taiga 9010 och fjällbjörkskog 9040, har fullgod status i naturvärdesobjekten 4, 5, 6, 8, 11, 12 och 15 (se Figur 6). Även den tredje naturtypen, alpin rished (4060) förekommer i området, men denna naturtyp har varierande habitatkvalitet och bedöms inte uppnå fullgod status i alla delar av naturvärdesobjektet (7) baserat på Naturvårdsverkets definition av naturtypen. Den alpina risheden uppnår högst kvalitet norr om befintlig skidlift i de delar där den inte påverkats av markarbeten t.ex. pistning eller markberedning. I stora delar av övrigt skidområde är fjällheden präglad av skidanläggningen i Fjätervålen och dess verksamhet. Särskilt tydligt är detta i anslutning till liften och de centrala delarna, där det bland annat finns flera körvägar och delar av området som är påverkade av erosion och markbearbetning. De tre förekommande Natura 2000-naturtypernas utbredning redovisas på en karta i Figur 8.

Resten av barrskogen i inventeringsområdet är påverkad av antingen skogsbruk eller plockhuggning i så stor utsträckning att den inte bedöms uppfylla naturlighetskriterier för Natura 2000 (Gardfjell et al., 2019). I dessa skogar är dessutom förekomsten av död ved begränsad.

Sumpskogar i norra delen av inventeringsområdet har utsatts för negativ påverkan genom dikning i närheten. Även plockhuggning har förekommit. Sumpskogarna bedöms därför inte uppfylla naturlighetskriterierna.

De myrar som finns i inventeringsområdet bedöms inte uppfylla naturlighetskriterierna. Hydrologin på flera myrar har påverkats av intilliggande skogsvägar eller dikning i närheten. De träd som växer på myrarna är huvudsakligen av igenväxningskaraktär. Skoter- och skidspår korsar de flesta myrarna.

Figur 8. Förekomst av tre Natura 2000-naturtyper i inventeringsområdet.

3.6 Naturvårdsarter

Fynd av naturvårdsarter redovisas med koordinater i Bilaga 3. De tidigare inrapporterade naturvårdsarter som bedöms finnas kvar i inventeringsområdet listas i objektskatalogen under respektive naturvårdesobjekt.

Vissa växtplatser av arter som tidigare påträffats i området bedöms inte finnas kvar. Skrovellav (NT) har rapporterats växa på sälg i granskog, nedanför skidbackarna. Ingen sälg hittades på denna plats. Vissa koordinater verkar inte stämma. Fynd av knottrig blåslav (NT) och gränsticka (NT) har rapporterats från grannaturskog mellan pisterna. På de aktuella platserna växer inte grannaturskog så sannolikt stämmer inte koordinaten. Antingen har träd avverkats på de aktuella platserna eller möjligen förekommer arterna i närliggande skogsbestånd.

3.6.1 Rödlistade arter

Vid naturvårdesinventeringen påträffades totalt 10 rödlistade arter: garnlav (NT), granticka (NT), gränsticka (NT), lugnlav (NT), rosenticka (NT), skrovellav (NT), tretåig hackspett (NT), ullticka (NT), vedskivlav (NT) och violmussling (NT).

Garnlav (NT) lever på träd i främst barrskogsmiljöer. Tre fynd av garnlav registrerades vid fältinventeringen och ytterligare ett fynd finns registrerad i Artportalen. Garnlav är beroende av hög och jämn luftfuktighet i gamla och ostörda skogsmiljöer.

Granticka (NT) trivs i äldre granskog. Fyra fynd av granticka registrerades i samband med fältinventeringen och ett fynd finns registrerad sedan tidigare.

Gränsticka (NT) är en bra indikator på gammal skog. Gränsticka observerades i nyckelbiotopen i södra delen av området. Arten är sedan tidigare känd från grannaturskog mellan skidbackarna.

Lunglav (NT) observerades på tre på gamla sälgar. Lunglav växer på lövträd främst i skogar som inte har påverkats av kraftiga störningar.

Rosenticka (NT) förekommer framför allt i olikåldriga, under lång tid orörda skogar på grova lågor av gran. Tre observationer av arten gjordes i äldre barrskogsmiljöer i samband med fältinventeringen och sju fynd finns registrerad sedan tidigare.

Skrovellav (NT) växer på liknande platser som lunglav. Sex fynd av arten gjordes på gamla sälgar. Ytterligare tre fynd av arten finns registrerade sedan tidigare.

Spår av födosök av tretåig hackspett (NT) observerades i skogen i norra delen av inventeringsområdet. Tretåig hackspett häckar i barr- och blandskog med stort inslag av döda och döende träd. Lämpliga häckningsmiljöer för arten finns främst inom de naturvärdesobjekt av naturtypen skog och träd som avgränsades inom inventeringsområdet.

Ullticka (NT) knuten till äldre skogar av naturskogskaraktär men växer också i dimensionsavverkad och plockhuggna skogar där grov död ved finns. Två observationer av ullticka gjordes i gammal barrskog i samband med fältinventeringen och tre fynd finns registrerad sedan tidigare.

Ett fynd av vedskivlav (NT) gjordes i nyckelbiotopen i norra delen av inventeringsområdet. Arten har även påträffats i samma område tidigare enligt Artportalen. Vedskivlav växer på gammal hård ved.

Violmussling (NT) är framför allt knuten till skog med lång kontinuitet av gamla träd och död ved. Ett fynd av violmussling gjordes i nyckelbiotopen i norra delen av området. Ytterligare två fynd finns inrapporterad i Artportalen från norra delen av inventeringsområdet.

I Artportalen finns fynd av ytterligare sex rödlistade arter rapporterade. Doftskinn (NT), knottrig blåslav (NT), lappticka (VU), rynkskinn (NT), taigaskinn (VU) och violettgrå tagellav (NT) har rapporterats från skogsområden i norra delen av området. Samtliga dessa arter bedöms finnas kvar eftersom de platser där arterna har påträffats utgör fortsatt lämpliga livsmiljöer för arterna.

3.6.2 Skyddade arter

Alla i Sverige förekommande fågelarter är skyddade enligt 4§ artskyddsförordningen. Fridlysningen innebär att det är förbjudet att

1. Avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. Avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. Samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. Avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att
  - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
  - b) återupprätta populationen till den nivån.

Följande fågelarter observerades under fältinventeringen: blåhake, bergfink, bofink, gök, koltrast, kungsfågel, lövsångare, ringduva, skata, talgoxe, tjäder och tretåig hackspett (NT) (spår av). Enligt tidigare uppgifter har även buskskvätta (NT), pärluggla och talltita (NT) observerats i inventeringsområdet.

Orkidéer är fridlysta enligt 8 § artskyddsförordningen i hela landet. Det innebär att det är förbjudet att:

1. Plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och

2. Ta bort eller skada frön eller andra delar.

Vid naturvärdesinventeringen observerades två orkidéarter: fläcknycklar (6 fynd) och spindelblomster (10 fynd). Fläcknycklar är en typisk art för naturtypen öppna mossar och kärr och spindelblomster är även en signalart.

Vanlig groda observerades intill två småvatten i södra delen av inventeringsområdet. Vanlig groda är fridlyst enligt 6 § artskyddsförordningen i hela landet. Det innebär att det är förbjudet att:

1. Döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och
2. Ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

3.6.3 Signalarter

Förutom de tidigare nämnda signalarterna observerades signalarten ormbär i nyckelbiotopen i södra delen av inventeringsområdet. Skuggblåslav observerades i naturvärdesobjekt 5 och stuplav i naturvärdesobjekt 11.

I Artportalen finns ett fynd av vågbandad barkbock inrapporterad från nyckelbiotopen i norra delen av området och ett fynd av kärrfibbla från nyckelbiotopen i södra delen av området.

3.6.4 Typiska arter

Flera av de tidigare listade arterna är även typiska arter för bland annat naturtypen taiga. Av typiska arter för naturtypen 7140 öppna mossar och kärr växer de typiska arterna rundsileshår, vattenklöver, tätört, tuvsäv och rostvitmossa i naturvärdesobjekt 19. Ytterligare en typisk art för naturtypen 9010 taiga som påträffades är linnea.

De typiska arterna växer ofta spridda inom de naturvärdesobjekt de observerades inom och därför har deras fyndplatser inte registrerats med koordinater.

4. Rekommendationer

Inom inventeringsområdet finns flera naturvärdesobjekt och i så stor utsträckning som möjligt bör exploatering utföras utanför de avgränsande naturvärdesobjekten för att inte minska områdets betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdet kan även påverkas negativt genom förändringar i hydrologin. De områden som bör betraktas som särskilt skyddsvärda är de naturvärdesobjekt som bedömdes ha högt eller högsta naturvärdesobjekt.

De värdefullaste naturmiljöerna finns i skogen på fjällslutningen. Sannolikt på grund av den ställvis branta slutningen har skogen fått stå kvar relativt orörd. Rikligt med gamla träd och grov död ved förekommer i dessa skogsbestånd. Den kvarvarande skogen mellan skidbackarna på fjällslutningen (särskilt naturvärdesobjekten 11, 12 och 13, Figur 6) kan dessutom vara viktig för att möjliggöra spridning mellan nyckelbiotoperna som ligger norr respektive söder om skidbackarna.

Längs vattendragen bör en remsa av träd lämnas kvar i områden där det finns träd runt vattendragen. Träden bidrar till att skapa en skyddad miljö runt vattendragen och förbättrar djurens möjligheter att röra sig längs vattendragen.

Utanför naturvärdesobjekt borde de identifierade värdeelementen samt uppvuxna rönner och sälgar lämnas orörda där det är möjligt. Äldre sälgar och rönner är sällsynta inom inventeringsområdet, men många naturvårdsarter växer på dessa träd. De uppvuxna träden är viktiga efterföljare till nuvarande naturvärdesträd.

5. Referenser

5.1 Webbssidor

Artportalen. Fynd av naturvårdsarter söktes för perioden 2007-2022. Hämtad: 2022-05-25.

Länsstyrelsen i Dalarnas län. WebbGIS. Hämtad: 2022-09-12.

Naturvårdsverket. Skyddad Natur. Hämtad: 2022-09-12.

Skogsstyrelsen. Skogens Pärlor. Hämtad: 2022-09-12.

5.2 Litteratur

Gardfjell, Hans och Hagner, Åsa. 2019. Instruktion för Habitatinventering i NILS och THUF, 2019. Skoglig resurshushållning, SLU.

Sweco, 2019. Naturvärdesinventering – Fjätersvålen, Älvdalens kommun. 2019-09-13.

Sweco, 2021. PM Naturvärdesinventering. Fjätersvålen miljö tillstånd 2021. 2021-12-07.

Svenska institutet för Standarder, 2014. Svensk Standard SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svenska institutet för Standarder, Stockholm.

Svenska institutet för Standarder, 2014. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. Svenska institutet för Standarder, Stockholm.

Bilaga 1 Objektskatalog

Naturvärdesobjekt som identifierats och avgränsas, se Figur 6 för geografisk position.

Naturvärdesobjekt nr	1 Gransumpskog, norra
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	0,7
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Gransumpskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av gransumpskog med ett inslag av tall och björk i trädskiktet. Åldern på träden är varierad, med vissa yngre, men även flera äldre träd. En bäck rinner genom sumpskogen och i övrigt är marken fuktig. Bäckens har ett slingrande lopp. Vattnet är klart och snabbt rinnande. Vattendragets botten är sandig. Fältskiktet i sumpskogen består av blåbär, lingon, revlumner, hjortron, smalbladiga gräs, kråkbär, fräken och odon. Det förekommer även sparsamt med ekbräken, harsyra och skogskovall. I bottenskiktet växer bland annat rostvitmossa, väggmossa, kammossa och stjärnmossa. Sparsamt med död ved finns utspridd i objektet. En tjäderhona påträffades i objektet vid fältbesöket 2019. Objektet genomkorsas av ett skidspår. Längs skidspåret går ett dike som kan ha en viss påverkan på hydrologin i sumpskogen. Sumpskogen omges av öppen myr.
Biotopvärde	Genom förekomst av gransumpskog som bidrar till variationen i landskapet, ett flerskiktat trädskikt med lång succession, mikrohabitat i form av småvatten och bäckar samt sparsamt med död ved bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Tjäder
Artvärde	Tjäder påträffades inom sumpskogen, vilket bedöms ge visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	-

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	2 Gransumpskog, södra
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	3,0
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Gransumpskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av gransumpskog. Skogen är olikåldrig och flerskiktad. Plockhuggning har dock förekommit och gamla träd saknas. Många träd är bevuxna med skägglav och tagellav. Trädskiktet domineras av gran men det finns ett inslag av björk samt ett fåtal tallar och rönnar. Fältskiktet domineras av lingon, odon, blåbär och kråkbär. Andra förekommande arter är tuvull, revlummer, fläcknycklar, hjortron och fräken. Bottenskiktet utgörs av bland annat praktvitmossa, rostvitmossa, stjärnmossa och kammossa. Marken är fuktig, men även öppna vattensamlingar och bäckar förekommer. Död ved i form av fallna träd och stående döda träd är sparsamt förekommande inom objektet. Ett anlagt skidspår skär av objektet på mitten. Ett par tjäderhonor påträffades vid fältbesöket 2019. Mot kanterna är skogen gles och övergår gradvis till skogsbevuxen myr.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av gransumpskog som bidrar till variationen i landskapet, ett flerskiktat trädsikt, förekomst av död ved, mikrohabitat i form av vattensamlingar, bäckar och sänkor bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.

Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Fläcknycklar (fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen), tjäder, garnlav (NT)
Artvärde	Genom förekomst av enstaka i regionen vanligt förekommande naturvårdsarter bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	En del av objektet ingår i ett av Skogsstyrelsen utpekat område med naturvärde.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	3 Granskog
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	1,8
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Gransumpskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av granskog på nedre delen av fjällslutningen. Skogen är flerskiktad och olikåldrig, men de äldsta och grövsta

	träden har plockhuggits. Många äldre träd är bevuxna med rikligt med skägg-, tagel- och garnlav. Trädskiktet består främst av gran och björk men har även ett inslag av rönn och tall. Fältskiktet domineras av blåbär. Även ljung, lingon, odon, fibblor, kråkbär, hjortron, skogsfråken, gullris, skogstjärna och ekbräken förekommer. Bottenskiktet är rik på mossor och lavar såsom väggmossa, fönsterlav, kammossa, stjärnmossa, praktvitmossa och rostvitmossa. Fuktiga sänkor rika på fråken är även vanliga. Död ved i form av stående döda träd är sparsamt förekommande inom objektet. Övergången till de avgränsande naturvärdesobjekten är gradvis.
Biotopvärde	Genom förekomst av flerskiktad granskog med lång succession och kuperad terräng med mikrohabitat i form av sänkor bedöms objektet hålla visst biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	Violmussling (NT)
Nya naturvårdsarter	Garnlav (NT)
Artvärde	Förekomsten av två rödlistade arter bedöms ge visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	En del av objektet ingår i ett av Skogsstyrelsen utpekat område med naturvärde.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	4 Granskog i nyckelbiotop, norra
Naturvärdesklass	1 Högsta naturvärde
Areal (ha)	5,0
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	Västlig taiga 9010
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av gles barrblandskog på en fjällsluttning. Skogen är olikåldrig med ett flerskiktat trädskikt som utgörs av gran, tall och björk. Många tallar har vridna grenar. Enstaka gamla sälgar förekommer också. Enstaka enar, rönnar och viden växer i buskskiktet. Ett stort antal senvuxna och gamla träd finns inom objektet. Fältskiktet domineras av blåbär, lingon och kråkbär. Det förekommer även ljung, skogsfräken, skogsnäva, skogskovall, gullris och ekbräken. På fuktigare ställen växer hjortron och rosling. Bottenskiktet domineras till största del av vanliga skogsmissor som väggmossa, husmossa, kammosa och i fuktsänkor vitmossor. Ställvis växer det även sparsamt med renlavar, islandslav och norrlandslav i bottenskiktet. Tämligen allmänt med död ved förekommer. Viss plockhuggning och bortförsl av död ved har förekommit, men skogen bedöms ändå vara naturskog. Samma typ av skog fortsätter utanför inventeringsområdet, i naturreservatet.</p>
Biotopvärde	Genom riklig förekomst av gamla, grova och senvuxna träd, kontinuitet av död ved och naturlig struktur bedöms objektet hålla högt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	Vågbandad barkbock (signalart), knottrig blåslav (NT), violettgrå tagellav (NT)
Nya naturvårdsarter	Skrovellav (NT), violmussling (NT), lugnlav (NT), vedskivlav (NT), gamlav (NT)
Artvärde	Genom förekomst av flera rödlistade arter som bedöms vara goda indikatorer på naturvärde, och indikera förekomst av fler naturvårdsarter, bedöms objektet hålla högt artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla högsta naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	<p>Objektet har klassats som en nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Vid fältbesöket 2019 inventerades endast en del av nyckelbiotopen, som bedömdes hålla påtagligt naturvärde. 2022 inventerades hela nyckelbiotopen, vilket resulterade i att objektets naturvärde höjdes till naturvärdesklass 1.</p>
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	5 Granskog i naturreservat, norra
Naturvärdesklass	2 Högt naturvärde
Areal (ha)	5,0
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	Västlig taiga 9010
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av granskog på en brant fjällsluttning. Skogen är ganska gles och luckor förekommer. Skogen har en naturlig struktur med träd i olika åldrar och ett flerskiktat trädskikt. Det finns ett stort inslag av gamla träd, främst granar men även björkar. Flera av granarna är riktigt grova med en stamdiameter på upp till ca 70 cm. Enstaka rönnar växer i buskskiktet. Rikligt med skägg- och tagellavar växer på träden. Tämligen allmänt med död ved, både stående och liggande i olika nedbrytningsstadier, förekommer. En del av den döda veden är grov. Flera granar har tecken på snöbrott och flera hålträd observerades. Blåbär dominerar i fåltskiktet. Även kråkbär och lingon är vanligt förekommande. Andra arter som påträffas är revlumner, skogsstjärna och skogskovall. På några ställen finns samlingar av block. Ett skidspår/-backe löper ner genom objektet. Objektet fortsätter utanför inventeringsområdet.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av olikåldrig och flerskiktad skog på en sluttning bedöms objektet hålla högt biotopvärde. Förekomsten av gamla och grova träd, hålträd, död ved och luckighet bidrar till biotopvärdet.
Tidigare naturvårdsarter	Rosenticka (NT)

Nya naturvårdsarter	Lunglav (NT), skrovellav (NT), linnea (typisk art), garnlav (NT), skuggblåslav (signalart), tretåig hackspett (NT)
Artvärde	Genom förekomst av flera naturvårdsarter, varav några är rödlistade och som är goda indikatorer på naturvärde, bedöms objektet hålla påtagligt artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla högt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	6 Fjällbjörkskog norr om skidbacken
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	5,5
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Fjällbjörkskog
Natura 2000-naturtyp	Fjällbjörkskog 9040
Beskrivning	Objektet utgörs av fjällbjörkskog, med inslag av gran, som växer på fjällsluttningen. I norra delen förekommer även enstaka tallar. Skogen blir gradvis glesare mot skogsgränsen. Högst upp på

	slutningen växer små björkbuketter som gradvis blir större i nedre delen av slutningen. Fältskiktet är risdominerat med främst kråkbär och blåbär. Andra vanligt förekommande arter är kruståtel, rosling och lingon. I buskskiktet förekommer allmänt med dvärgbjörk och sparsamt med rönn och en. Varierande förekomst av lavar i form av renlavar och fönsterlav finns. Stenrösen finns här och var på marken. Objektet fortsätter norr om inventeringsområdet.
Biotopvärde	Genom förekomst av naturlig fjällbjörkskog med olikåldriga björkar, död ved och snöbrott bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Gulvit renlav, grå renlav, fönsterlav (typiska arter för naturtypen)
Artvärde	Genom förekomst av enstaka typiska arter bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Städjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	7 Fjällhed
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	127
Naturtyp	Fjäll
Biotop	Fjällhed
Natura 2000-naturtyp	Alpin rished 4060
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av fjällhed över trädgränsen. Objektet är starkt sluttande och innefattar flertalet skidbackar. Objektet är mosaikartat, med flera olika mikrohabitat såsom stenrosen, fuktigare sänkor och torra välvda partier. Fältskiktet är mosaikartat och varierar beroende på mikrohabitat. Mestadels dominerar ris som blåbär, lingon, kråkbär och odon. Andra förekommande arter är rosling, klynnetåg, kruståtel och ljung. I de högsta partierna finns gott om fjällummer, krypljung och på de kala stenarna växer kartlav. Vindblottor med krypljung och ripbär finns också. Gott om humlor observerades vid fältbesöket 2019. I bottenskikt förekommer miljöer som domineras av mossor och lavtäckta områden. Vanligt förekommande arter i markskiktet är väggmossa, björnmossa, fönsterlav, renlavar, norrlandslav, snölav och islandslav. I de fuktigare partierna finns starrarter och rostvitmossa. Små vattenfyllda hål förekommer ställvis på den nedre delen av sluttningen. Rikligt med stenar och block förekommer, ofta i form av stenrosen och uppfrysningsstrukturer. Enstaka granar, tallar och björkar växer i den nedre delen av sluttningen. Buskskiktet består av ett fåtal små enar samt dvärgbjörk. Miljön är naturligt artfattig. Fjällheden är bitvis präglad av närheten till skidbackar och tillhörande verksamhet. Det förekommer körspår, flera staket samt vedhögar på marken. I norra delen av området är fjällheden mindre påverkad och har där högre värden knutna till naturtypen jämfört med området söder om liften som i hög grad är påverkad.</p>
Biotopvärde	Fjällheden har en mosaikartad struktur med stor variation av mikrohabitat, som fuktsänkor och rosen samt täcker stora ytor i det omgivande landskapet. Sammantaget ger detta objektet visst biotopvärde. På grund av att miljön präglats av och har påverkats av närheten till skidbackar, bedöms biotopvärdet inte bli högre vilket hade varit fallet om miljön varit helt orörd.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Krypljung, gulvit renlav, grå renlav, fönsterlav (typiska arter för naturtypen)
Artvärde	Genom förekomst av enstaka typiska arter bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde för hela objektet motiverar att objektet sammantaget bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	8 Fjällbjörkskog söder om skidbacken
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	2,1
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Fjällbjörkskog
Natura 2000-naturtyp	Fjällbjörkskog 9040
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av fjällbjörkskog som växer på fjällsluttningen. Fjällbjörkarna växer ställvis tätt, men även luckor förekommer. Björkar i olika åldrar förekommer. I trädsiktet växer även enstaka granar. En och dvärgbjörk samt enstaka rönnar växer i busksiktet. I björkbuketter har grenar brutits av som följd av snöbrott. Även enstaka döda stammar finns i björkbuketterna. Ställvis finns det rikligt med block på marken. Blåbär och kråkbär dominerar i fåltsiktet. Flera små bäckar rinner ner i den övre delen av fjällbjörkskogen. Längs bäckarna växer bland annat fjällkvanne och daggkåpa. Naturvärdesobjektet fortsätter utanför inventeringsområdet.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av naturlig fjällbjörkskog med olikåldriga träd och död ved bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde. Även bäckmiljöer bidrar till biotopvärdet.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Fönsterlav, gulvit renlav, grå renlav (typiska arter för naturtypen)
Artvärde	Förekomsten av enstaka typiska arter bedöms ge visst artvärde.

Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	9 Granskog i naturreservatet, södra
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	1,8
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av en smal remsa av luckig granskog som växer på fjällsluttningen. I trädskiktet växer även en del björk. Enstaka rönnar förekommer i buskskiktet. Fältskiktet domineras av blåbär. Även örter och andra växter förekommer, bland annat skogsfräken, ormbunkar, ekorrhår, hjortron, gullris, skogsstjärna, daggekåpa, revlumner och harsyra. Tämligen allmänt med död ved i olika nedbrytningsstadier förekommer och flera stående döda hålträd finns inom objektet. Små fuktsänkor med vitmossor och översilade ytor finns på några platser. I bottenskikt växer främst husmossa, väggmossa, kvastmossa och

	norrlandslav. En körväg korsar objektet. Naturvärdesobjektet fortsätter utanför inventeringsområdet.
Biotopvärde	Genom förekomst av granskog med äldre träd, död ved och fuktiga miljöer bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde. En genomkorsande körväg har en negativ påverkan på biotopvärdet.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Spindelblomster (signalart, fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen), linnea (typisk art)
Artvärde	Genom förekomst av en signalart och en typisk art, som växer på flera platser, bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	10 Fjällbjörkskog mitt i skidbacken
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	0,4
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Fjällbjörkskog
Natura 2000-naturtyp	Fjällbjörkskog 9040
Beskrivning	Objektet utgörs av fjällbjörkskog nedanför trädgränsen. Döda stammar finns i flera av björkbuketterna. Enstaka rönнар och enar förekommer i buskskiktet. Fältskiktet utgörs huvudsakligen av blåbär och kråkbär. Sparsamt med lingon och revlumner förekommer. Högre upp växer även ripbär. Bottenskiktet utgörs huvudsakligen av vanliga mossarter som väggmossa och kvastmossor. Ställvis förekommer även lavar i bottenskiktet. I trädskiktet växer glest med björkar i olika åldrar samt enstaka granar. Vegetationen är naturligt artfattig. Ställvis förekommer mindre block.
Biotopvärde	Genom förekomst av naturlig fjällbjörkskog med olikåldriga träd och död ved bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Fönsterlav, gulvit renlav, grå renlav (typiska arter)
Artvärde	Förekomsten av enstaka typiska arter bedöms ge visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Städjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	11 Granskog mitt i skidbacken, norra
Naturvärdesklass	2 Högt naturvärde
Areal (ha)	1,4
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	Västlig taiga 9010
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av granskog på en brant fjällsluttning. Skogspartiet ligger strax nedanför trädgränsen. Trädskiktet är flerskiktat med lång succession. Det består av olikåldriga granar och enstaka björkar, varav flera har rikligt med skägglavar och tagellavar växande på sig. Björkarna är småväxta men flera träd är antagligen av hög ålder. Många av granarna är gamla och grova. Det finns även inslag av tall och rönn. Buskskiktet består av enstaka rönnar. Fältskiktet domineras av blåbär. Även ljung, ekorrbär, revlumner, hjortron, stagg, odon, ekbräken, skogsfräken och kråkbär förekommer. Bottenskiktet är rikt på mossor, såsom väggmossa, kammossa och stjärnmossa. Området är starkt kuperat och sluttande. Allmänt med död ved, både liggande och stående, i olika nedbrytningsstadier förekommer. Även flera hålträd observerades. Mikrohabitat i form av stenrösen, ett litet vattendrag och fuktiga sänkor med fräken och rostvitmossa är återkommande. I nedre delen av skogen finns en källa.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av grannaturskog med gamla och grova träd, kontinuitet av död ved, mikrohabitat, flerskiktat trädskikt med lång succession och en stark kupering bedöms objektet hålla påtagligt

	biotopvärde. Objektet bedöms inte uppnå högt biotopvärde på grund av den ringa storleken.
Tidigare naturvårdsarter	Knottrig blåslav (NT), gränsticka (NT), rosenticka (NT), lappticka (VU), doftskinn (NT)
Nya naturvårdsarter	Skrovellav (NT), stuplav (signalart), granticka (NT), spindelblomster (signalart, fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen), linnea (typisk art), garnlav (NT), ullticka (NT)
Artvärde	De tidigare påträffades naturvårdsarterna bedöms finnas kvar, eftersom skogen fortfarande utgör en lämplig livsmiljö för dessa arter. Genom förekomst av flera rödlistade arter och en hotad art bedöms objektet hålla högt artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla högt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Städjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område. Vid fältbesöket 2019 bedömdes naturvärdesobjektet hålla påtagligt naturvärde. Eftersom flera naturvårdsarter identifierades 2022 höjdes naturvärdet till naturvärdesklass 2. Även objektets gränser reviderades.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	12 Granskog mitt i skidbacken, mellersta
Naturvärdesklass	2 Högt naturvärde
Areal (ha)	0,3
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	Västlig taiga 9010
Beskrivning	Objektet utgörs av ett litet bestånd med grandominerad skog mellan skidlift och - backe. Några döda liggande granar finns inom objektet. Skogsbeståndet är litet men relativt opåverkat av skogsbruksåtgärder inom objektet. Det förekommer granar i olika åldrar. Flera av granarna är grova. Mellan granarna växer björk. Blåbär dominerar i fältskiktet och vanliga skogsmossor i bottenskiktet.
Biotopvärde	Genom förekomst av flera grova granar och tämligen allmänt med död ved inom ett litet område bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	Knottrig blåslav (NT), gränsticka (NT), violettgrå tagellav (NT), rynkskinn (NT), ullticka (NT), rosenticka (NT), doftskinn (NT)
Nya naturvårdsarter	-
Artvärde	De tidigare påträffades naturvårdsarterna bedöms finnas kvar, eftersom skogen fortfarande utgör en lämplig livsmiljö för dessa arter. Förekomsten av flera rödlistade arter bedöms ge högt artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla högt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område. Vid fältbesöket 2019 bedömdes naturvärdesobjektet hålla påtagligt naturvärde. Eftersom flera naturvårdsarter identifierades 2022 höjdes naturvärdet till naturvärdesklass 2. Även objektets gränser reviderades.
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	13 Granskog mitt i skidbacken, södra
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	0,3
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av ett litet grandominerat skogsbestånd med ett stort inslag av ung björk och rönn. En bäck rinner genom skogen. Tämligen allmänt med död ved förekommer. Skogen är olikåldrig och flerskiktad. Flera grova granar växer inom objektet. Blåbär dominerar i fältskiktet. Även skogsstjärna, mjölke, gullris, ekbräken, revlumner och harsyra påträffas. I bottenskiktet växer bland annat väggmossa, kvastmossa och vitmossor. Vattenrör har lagts ner mitt i objektet, vilket har haft en viss negativ påverkan i och med att enstaka träd har avverkats.
Biotopvärde	Objektet är litet, men ändå förekommer flera grova granar och tämligen allmänt med död ved, vilket bedöms ge påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Rosenticka (NT)
Artvärde	Genom förekomst av en rödlistad art, som är en god indikator på naturvärde, bedöms objektet hålla visst artvärde.

Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Objektet ligger inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	14 Fjällbäck
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Längd (m)	467
Naturtyp	Vattendrag
Biotop	Mindre vattendrag
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av en bäck som rinner ner från fjället. Vattenfårans bredd är oftast 30-50 cm medan djupet varierar. På botten finns stenar i olika storlekar. Vattnet är klart och rinner snabbt. Vattendraget är slingrande och många små fall förekommer. Längs bäcken växer bland annat videbuskar, hallon, skogsnäva, gullris, humleblomster, mjölke, skogsfräken och ängssyra. Vegetationen har ett större inslag av örter än den omgivande skidbacken. Mossfloran vid bäcken är artrik. Vattendraget börjar mitt i backen och rinner i en trumma under en körväg. Under skidbacken rinner vattnet i en lång trumma, vilket har en negativ påverkan på konnektiviteten. I den övre

	delen har rör grävts ner i vattendraget och bråte ligger intill. Ställvis rinner vattendraget genom tätt björksly. Vattendraget fortsätter rinna ned genom skogen i naturvärdesobjekt 3.
Biotopvärde	Genom förekomst av ett naturligt slingrande vattendrag som bidrar med variation i landskapet bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde. Delar av vattendraget är relativt påverkade på grund av närheten till skidbacken, vilket har en negativ påverkan på biotopvärdet.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	-
Artvärde	Inga naturvårdsarter påträffades och artvärdet bedöms vara obetydligt.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	Vattendraget ligger delvis inom Stådjan-Nipfjällets naturreservat och Natura 2000-område.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	15 Granskog i nyckelbiotop, södra
Naturvärdesklass	1 Högsta naturvärde
Areal (ha)	41
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	Västlig taiga 9010
Beskrivning	<p>Objektet utgörs av grannaturskog i den nedre delen av fjällsluttningen. Förutom gran växer enstaka björkar i trädskiktet. Ställvis är sluttningen brant. Skogen är olikåldrig och flerskiktad. Särskilt i den nedre delen av sluttningen har viss plockhuggning förekommit. Antalet grova träd och död ved ökar ju högre upp på sluttningen man kommer. Högst upp på sluttningen blir skogen glesare och andelen björk ökar i trädskiktet. Skogen har ändå en lång succession och många riktigt gamla träd påträffades. Många träd har rikligt med tagel-, garn- och skägglav växande på sig. Buskskiktet består av ett fåtal enbuskar, samt ställvis vide och rönn. Fältskiktet består främst av kråkbär, odon, lingon, blåbär, skogsfråken, revlumner, linnea och ormbunkar. Skogen är luckig och särskilt i luckorna är fältskiktet mycket rik på örter som ormbär, skogsstjärna, björkpyrola, gullris, skogssallat, ekorrbär, skogskovall, harsyra, humleblomster och skogsnäva. I bottenskiktet växer mossor som praktvitmossa, rostvitmossa, husmossa, väggmossa, kvastmossa, stjärnmossa och kammossa. Mossfloran är artrik. Marken är huvudsakligen frisk till fuktig. Ställvis förekommer fuktsänkor där vegetationen domineras av rostvitmossa, hjortron och smalbladiga gräs. Även spindelblomster och hultbråken påträffas på fuktiga platser. Även flera bäckar och översilade ytor finns inom objektet. Grov död ved i form av stående döda träd, högstubbar och lågor förekommer rikligt inom objektet. Det finns en god kontinuitet av död ved. Svampar som skivlingar och gullhorn är vanliga. Klibbticka och violticka är vanligt förekommande arter på död ved. Ställvis förekommer områden som är rika på block. Naturvärdesobjektet fortsätter utanför inventeringsområdets gräns.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av grannaturskog med gamla träd och god kontinuitet av död ved bedöms objektet hålla högt biotopvärde. Biotopvärdet förstärks av förekomsten av mikrohabitat i form av småvatten, bäckar och sänkor. Områdets storlek och den rika markvegetationen bidrar positivt till biotopvärdet.
Tidigare naturvårdsarter	Kärrfibbla (typisk art för näringsrik granskog), pärluggla, skrovellav (NT)
Nya naturvårdsarter	Ormbär (signalart), spindelblomster (signalart, fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen), rosenticka (NT), gränsticka (NT), granticka (NT), lugnlav (NT), garnlav (NT), linnea (typisk art)
Artvärde	Genom förekomst av flera rödlistade arter som bedöms vara goda indikatorer på naturvärde, och indikera förekomst av fler naturvårdsarter, bedöms objektet hålla högt artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla högsta naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Preliminär
Övriga kommentarer	Objektet har klassats som en nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Vid fältbesöket 2019 inventerades endast en del av nyckelbiotopen, som bedömdes hålla högt naturvärde. 2022 inventerades hela nyckelbiotopen, vilket resulterade i att objektets naturvärde höjdes till naturvärdesklass 1.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	16 Granskog vid Mosippstigen
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	1,5
Naturtyp	Skog och träd
Biotop	Granskog
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av flerskiktad och olikåldrig granskog som växer längs ner på fjällsluttningen. Även ett inslag av björk finns i trädskiktet. Sparsamt med rönn och en påträffas i buskskiktet. Mot norr avgränsas objektet av en öppen korridor längs ett rätat vattendrag. En del stubbar finns på marken, vilket visar på att de grövsta granarna i skogen har huggits ner. Tämmligen allmänt både stående och liggande död ved förekommer. Den döda veden är dock mestadels färsk. Blåbär dominerar i fältskikt. Även ekbräken, skogskovall, skogstjärna, lingon, gullris, björkpyrola, revlumner och skogsnäva förekommer. Bottenskiktet utgörs främst av väggmossa, husmossa och kammosa. I fuktänkorna påträffas vitmossa. Marken är huvudsakligen frisk.
Biotopvärde	Genom förekomst av olikåldrig granskog med fuktiga partier och död ved bedöms objektet hålla visst biotopvärde. Biotopvärdet påverkas negativt av plockhuggning som har förekommit.

Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Spindelblomster (signalart, fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen), fläcknycklar (fridlyst enligt 8§ artskyddsförordningen)
Artvärde	Genom förekomst av enstaka naturvårdsarter bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Daniel Tooke, Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	En del av objektet har klassats som en nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Vid fältbesöket 2019 bedömdes naturvärdesobjektet hålla högt naturvärde. Vid inventeringen 2022 avgränsades denna del av nyckelbiotopen som ett eget naturvärdesobjekt. Objektet bedöms inte hålla lika högt naturvärde än resten av objektet eftersom plockhuggning har förekommit i så stor omfattning.

Representativt foto nedan

Naturvärdesobjekt nr	17 Bäck vid Mosippstigen
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Längd (m)	222
Naturtyp	Vattendrag
Biotop	Mindre vattendrag
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av en slingrande bäck som rinner ner från nyckelbiotopen på fjällslutningen och sedan genom ett gallrat skogsbestånd och en öppen myr. På myren är vattendraget rakare. Vattnet är klart och rinner snabbt. Stenar och block i olika storlekar samt sand finns på botten. Vattendraget är ca 50 cm brett. På kanterna växer bland annat vitmossor, skogsfräken och starr. Mosstuvor finns även i vattnet. Objektet fortsätter utanför inventeringsområdet.
Biotopvärde	Genom förekomst av ett naturligt slingrande vattendrag som bidrar med variation i landskapet bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Vanlig groda (fridlyst enligt 6§ artskyddsförordningen)
Artvärde	En individ av vanlig groda observerades hoppa vid vattendraget, vilket bedöms ge visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	18 Bäck söder om Fjätersvålsvägen
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Längd (m)	556
Naturtyp	Vattendrag
Biotop	Mindre vattendrag
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	<p>Objektet utgörs en bäck med flera delfåror. Vattendragets östra del rinner genom myren i naturvärdesobjekt 19, medan den västra delen rinner genom trädbevuxen fuktig mark. Vegetationen på stränderna är gräsdominerad men det finns även ett inslag av starr, kråklöver, hjortron, humleblomster, daggkäpa, revlumner och fräkenarter. Ställvis är mossfloran på slänterna artrik. Längs vattendraget växer videbuskar. Mossor och alger finns i vattnet. Likaså ligger en del skräp i vattendraget. Vattnet är ställvis nästan stillastående men längs vissa sträckor snabbt rinnande. Vattendraget är naturligt slingrande med sandig och grusig botten. En kort sträcka i västra delen av vattendraget är dock rätat. Även en del stenar och förna finns på botten. Vattnet är klart. Bäckens bredd varierar, vattendjupet är cirka 30 cm. Enstaka döda träd ligger över och intill vattnet. Vattendraget rinner i en trumma under en skoterled och under Tjädervägen. Objektet fortsätter utanför inventeringsområdet.</p>
Biotopvärde	Genom förekomst av ett naturligt slingrande vattendrag som bidrar med variation i landskapet bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.

Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	-
Artvärde	Inga naturvårdsarter påträffades och artvärdet bedöms vara obetydligt. Bedömningen är preliminär eftersom vattenlevande arter inte har inventerats.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Preliminär
Övriga kommentarer	
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	19 Öppet kärr
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Areal (ha)	0,4
Naturtyp	Myr
Biotop	Öppet kärr
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av ett litet öppet kärr. Skid- och skoterspår löper rakt genom myrområdet. Enstaka tallar och granar växer på myren, främst på kanterna. Inga av träden är gamla. I buskskiktet växer vide

	och dvärgbjörk. I fältskiktet dominerar halvgräs, som tuvull, tuvsäv, ängsull och starr (bl.a. slidstarr). Andra vanligt förekommande arter är rosling, kråklöver, tätört, dvärgtätört, rundsileshår, brudborste, tranbär och vattenklöver. Bottenskiktet domineras av vitmossor. Tuvor med rostvitmossa förekommer. Död ved finns endast mycket sparsamt i form av ett par smala stående döda träd. Fuktigheten varierar. Det finns blöta partier med mindre vegetation, stillastående småvatten och ett dråg.
Biotopvärde	Genom förekomst av flera biotopkvaliteter som småvatten, dråg och varierande fuktighet bedöms objektet hålla visst biotopvärde trots att objektet är litet och negativt påverkat av korsande skid- och skoterspår.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	Typiska arter fläcknycklar (fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen), rundsileshår, vattenklöver, tätört, tuvsäv och rostvitmossa.
Artvärde	Genom förekomst av flera typiska arter, som dock alla är vanligt förekommande i området, bedöms objektet hålla visst artvärde.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	-
Representativt foto nedan	

Naturvärdesobjekt nr	20 Bäck söder om Hjortronstigen
Naturvärdesklass	3 Påtagligt naturvärde
Längd (m)	58
Naturtyp	Vattendrag
Biotop	Mindre vattendrag
Natura 2000-naturtyp	-
Beskrivning	Objektet utgörs av ett vattendrag som rinner genom den sydöstra delen av inventeringsområdet. Vattendraget har ett slingrande lopp som omges av myrkant. Vattnet är klart. Vattenfårans bredd varierar. Vattnet är nästan stillastående på breda ställen, men snabbt rinnande på smalare ställen. I vattendraget växer bl. a. starr och videbuskar. På kanterna växer bl. a. vitmossor, rosling och blodrot. Botten utgörs huvudsakligen av mjuksediment men även enstaka stenar och block ligger i vattnet. Vattendraget fortsätter utanför inventeringsområdet.
Biotopvärde	Genom förekomst av ett naturligt slingrande vattendrag som bidrar med variation i landskapet bedöms objektet hålla påtagligt biotopvärde.
Tidigare naturvårdsarter	-
Nya naturvårdsarter	-
Artvärde	Inga naturvårdsarter påträffades och artvärdet bedöms vara obetydligt.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.
Inventerare	Kirsi Jokinen
Säker eller preliminär bedömning	Säker
Övriga kommentarer	
Representativt foto nedan	

Bilaga 2 Värdeelement

I tabellen nedan redovisas de värdeelement som noterades under inventeringen. Koordinaterna redovisas i koordinatsystem SWEREF 99 TM.

Tabell 2. Fynd av värdeelement i inventeringsområdet.

Typ av värdeelement	Beskrivning	N-koordinat	E-koordinat
Död ved	Låga med håligheter och spår efter hackspettar. Stamdiameter ca 40 cm.	394549	6868806
Småvatten	En djup, vattenfylld sänka med grodyngel.	394485	6868442
Småvatten	Källa i granskog. Vattnet sipprar fram långsamt. Artrik mossflora. Runt källan växer ängssyra, ekbräken, harsyra, skogsfräken och hjortron.	394102	6869034
Värdefullt träd	Sälg med förekomst av skrovellav (NT), stamdiameter 41 cm.	394273	6869332
Värdefullt träd	Gammal, grov tall. Stamdiameter 70 cm.	394562	6868856
Värdefullt träd	Sälg med förekomst av skrovellav (NT). Stamdiameter 42 cm.	394252	6869347
Värdefullt träd	Sälg med förekomst av skrovellav (NT). Stamdiameter 28 cm.	394241	6869423
Värdefullt träd	Högstubbe av gran med håligheter.	394175	6869309
Värdefullt träd	Gammal, grov tall med vridna grenar.	394149	6869332
Värdefullt träd	Sälg med flera stammar, varav några döda. Både lugnlav (NT) och skrovellav (NT) växer på sälgen. Den grövsta stammen har en stamdiameter på 28 cm.	394170	6869215
Värdefullt träd	Gammal grov tall. Stamdiameter 57 cm. Växer halvöppet.	394468	6868264
Värdefullt träd	Grov sälg. Stamdiameter 58 cm.	394079	6869071
Värdefullt träd	Sälg med förekomst av lugnlav (NT) och skrovellav (NT). Stamdiameter 48 cm.	394055	6869181

Bilaga 3 Naturvårdsarter

I tabellen nedan redovisas naturvårdsarter som hittats vid fältinventeringen.

Tabell 3. Naturvårdsarter funna inom inventeringsområdet vid fältbesök. För närmare upplysning om i vilka naturvärdesobjekt arterna registrerats, se objektskatalogen i Bilaga 1.

Art	Fyndplats och tidpunkt	Typ av naturvårdsart	N-koordinat	E-koordinat
Fläcknycklar	Naturvärdesobjekt 19 2021-06-18	Fridlyst (8 §), T	6869290	395466
Fläcknycklar	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	Fridlyst (8 §), T	6868443 6868026	394388 394255
Fläcknycklar	Naturvärdesobjekt 2 2019-08-22	Fridlyst (8 §), T	6869301 6869276	394412 394412
Fläcknycklar	Naturvärdesobjekt 16 2019-08-23	Fridlyst (8 §), T	6868705	394430
Garnlav	Östra delen av inventeringsområdet 2021-06-18	Rödlistad (NT)	6869047	395522
Garnlav	Östra delen av inventeringsområdet 2022-06-07	Rödlistad (NT)	6868841	395119
Garnlav	Naturvärdesobjekt 2 2022-06-08	Rödlistad (NT)	6869259	394435
Granticka	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-09	Rödlistad (NT)	6869079 6869052	394064 394090
Granticka	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	Rödlistad (NT)	394270 394176	6868011 6868145
Gränsticka	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-10	Rödlistad (NT)	6868269	394379
Linnea	Naturvärdesobjekt 16 2022-06-09	T	6869021	394100
Lugnlav	Naturvärdesobjekt 4 2022-06-08	Rödlistad (NT)	6869214	394170
Lugnlav	Naturvärdesobjekt 5 2022-06-09	Rödlistad (NT)	6869178	394054
Lugnlav	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	Rödlistad (NT)	6868041	394248

Ornbär	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	S	6868582 6868137	394241 394202
Rosenticka	Naturvärdesobjekt 13 2022-06-09	Rödlistad (NT)	6868892	394073
Rosenticka	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	Rödlistad (NT)	6868369 6868141 6868097	394383 394179 394343
Skrovellav	Naturvärdesobjekt 4 2022-06-08	Rödlistad (NT)	6869332 6869347 6869421 6869214	394272 394252 394242 394170
Skrovellav	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-09	Rödlistad (NT)	6869064	394084
Skrovellav	Naturvärdesobjekt 5 2022-06-09	Rödlistad (NT)	6869181	394055
Skuggblåslav	Naturvärdesobjekt 5 2022-06-16	S, T	6869224	394017
Spindelblomster	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-09	Fridlyst (8 §), S	6869034	394102
Spindelblomster	Naturvärdesobjekt 9 2022-06-09	Fridlyst (8 §), S	6868302 6868322 6868345	393922 393923 393939
Spindelblomster	Naturvärdesobjekt 16 2022-06-10	Fridlyst (8 §), S	6868701	394412
Spindelblomster	Naturvärdesobjekt 15	Fridlyst (8 §), S	6868477 6868442 6868316 6868048 6868330	394381 394389 394391 394313 394212
Stuplav	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-09	S, T	6869064	394084
Tjäder	Naturvärdesobjekt 2 2019-08-22	Fridlyst (4§), T	6869240	394518
Tjäder	Naturvärdesobjekt 1 2019-08-22	Fridlyst (4§), T	6869530	394447
Tretåig hackspett	Naturvärdesobjekt 5 2022-06-16	Rödlistad (NT), fridlyst (4§), T	6869232	394005
Ullticka	Naturvärdesobjekt 11 2022-06-10	Rödlistad (NT), T	6869023	394104
Ullticka	Naturvärdesobjekt 15 2022-06-10	Rödlistad (NT), T	6868478	394381
Vanlig groda	Naturvärdesobjekt 17 2022-06-08	Fridlyst (6§)	6868442	394484
Vanlig groda	Nedre delen av skidbacken 2022-06-10	Fridlyst (6§)	6868788	394358
Vedskivlav	Naturvärdesobjekt 4 2022-06-08	Rödlistad (NT)	6869385	394259
Violmussling	Naturvärdesobjekt 4 2022-06-08	Rödlistad (NT)	6869219	394211

